

Radoslav Tsonev

(South-West University *Neofit Rilski*, Blagoevrad)

Professor Ivan Kochev – a Life Dedicated to Linguistics. A Jubilee Collection of Papers. Bulgarian Academy of Sciences. Institute for Bulgarian Language. Prof. Marin Drinov Publishing House, Sofia, 2016, 304 p., ISBN: 978-954-322-852-2. Ana Kocheva (compiler)

Abstract: This is a review of the collection of papers titled *Profesor Ivan Kochev – zhivot, ot daden na ezikoznaniето. Yubileen sbornik*. [*Professor Ivan Kochev – a Life Dedicated to Linguistics. A Jubilee Collection of Papers.*] compiled by Ana Kocheva. The studies included in this volume have been presented at the national conference *Bulgarian – a Slavic, a Balkan and a European Language* organised by the Institute for Bulgarian Language. The conference was held 23 – 24 April 2015 in Sofia on the occasion of the 80th anniversary of Prof. Dr. Ivan Kochev. The scientific forum was attended by many Bulgarian linguists. Their contributions served for the compilation of this valuable philological work.

Радослав Цонев

(Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград)

Професор Иван Кочев – живот, отдаден на езикознанието. Юбилеен сборник. Българска академия на науките. Институт за български език. Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, София, 2016, 304 с., ISBN: 978-954-322-852-2. (Съставител: Ана Кочева)

Материалите за сборника *Професор Иван Кочев – живот, отдаден на езикознанието. Юбилеен сборник* са от националната конференция „Българският език – славянски, балкански, европейски“, организирана от Института за български език при БАН, проведена под същия надслов на 23-24 април 2015 г. в София по случай 80-годишнината на проф. д-р Иван Кочев. На научния форум взеха участие редица учени от страната и техните изследвания послужиха за съставянето на този ценен филологически труд.

Въвеждането в Сборника е извършено с встъпителна статия, посветена на юбиларя (Лиляна Василева, Славка Керемидчиева), очертаваща творческите успехи в областите, в които той работи. Сборникът се състои от три части: I. Пленарни доклади; II. История на езика и диалектология. Етнолингвистика; III. Съвременен и съпоставително езикознание. Броят на статиите е 45, участниците са учени лингвисти от цяла България. В първата част са изнесени **пленарните доклади** на водещи учени в българското езикознание: на акад. Михаил Виденов за контакта между диалектите (с. 13–18); на чл.-

кор. Мария Попова за съдържанието и структурата на терминологичните банки (с. 19–24); на чл.-кор. Стоян Буров за граматичните аспекти на маскулинизацията (с. 25–31); и на проф. Лилия Илиева за българския език и Европейския езиков съюз (с. 32 – 38). Представянето на материалите в тази рецензия няма да спазва хронологичния ред на трите дяла, определен по-горе в Сборника, а квалификациите на българския език като славянски, балкански и европейски.

1. Българският език като славянски – на всички равнища – историческо и съвременно (диалектно и книжовно). Тук трябва да бъдат отнесени приносите на проф. Мариана Цибранска-Костова и проф. Елка Мирчева (ИБЕ) за корпусните подходи към Допълнението на Старобългарския речник (с. 39–44); на Лъчезар Перчеклийски (ЮЗУ) за народностните и жителските имена в старобългарския език (с. 45–51); на Елена Стоянова (ЮЗУ) за сричковия модел в български и хърватски (с. 278–283); на Ивона Карачорова (ИБЕ) за ръкопис НБКМ № 13 (с. 96–101); на Лидия Стефова (ИБЕ) за суфиксацията в Райковския дамаскин (с. 56–58); на Ваня Мичева (ИБЕ) за взаимоотношението между диалектно и книжовно в езика на новобългарските дамаскини (с. 59–63).

От **диалектоложките трудове** по-значителни и обобщаващи са проучванията на Ана Кочева (ИБЕ) за българския език на ново място по света (с. 64–76); на Славка Керемидчиева (ИБЕ) за престижността на диалектното (с. 77–81); на проф. Ана Чолева-Димитрова (ИБЕ) за старинните топоними в Сливнишко (с. 289–297); на Катерина Ушева (ЮЗУ) за така наречената основна ятова изгласа (с. 82–87); на Ангел Ангелов (СУ) и Мая-Влахова Ангелова (ИБЕ) за съживяването на диалектната лексика по данни на българската топонимия (с. 298–303); на Тинка Костова (ИБЕ) за формите за бъдеще време в родопски говор (с. 102–107); на Лучия Антонова-Василева (ИБЕ) за диалектните особености в речта на мюсюлмански общности у нас и зад граница (с. 119–123). От по-частните въпроси трябва да бъдат споменати изследванията на Красимира Алексова (СУ) за идентифицирането на езиковия ни изток и запад от съвременния българин (с. 245–253); на Мирослав Михайлов и Христо Мелемов (ПУ– Филиал Смолян) за акустичния аспект на вокалните замени в родопския говор на с. Припек, Кърджалийско (с. 131–137); на Иван Илиев и Маргарита Георгиева (ПУ– Филиал Смолян) за формите за бъдеще време в миналото в кирковския говор (с. 138–143); на Елена Меракова (ПУ– Филиал Смолян) за особеностите на райковския централнородопски тип говор (с. 188–193); на Данка Апостолова (СУ) за яркостта ‘salience’ на диалектните черти в нова езикова среда (с. 206–214); на Августа Манолева (ИБЕ) за непроучения смесен говор на село Нейково, Котелско (с. 234–239). Различни автори са посветили статии на диалектната лексика: Елена Каневска-Николова (ПУ– Филиал Смолян) (с. 88–95), Илияна Гаравалова (ИБЕ) (с. 215–222), Надежда Николова (ИБЕ) (с. 223–228), Палмира Легурска и Илия Златанов (ИБЕ) (с. 254–257), Кирил Първанов (ИБЕ) (с. 124–130), Маргарита Котева (ИБЕ) (с. 157–163), Кристиана Симеонова (ИБЕ) (с. 164–169), Мария Китанова (ИБЕ) (с. 177–182), Марияна Витанова (ИБЕ) (с. 183–187), Калина Мичева-Пейчева (ИБЕ) (с. 52–55), Кремена Дюлгерова (ИБЕ) (с. 229–233).

2. Българският език като балкански. Тук трябва да бъдат посочени приносите на Наталия Сотирова (ЮЗУ) за някои словообразователни типове при българо-гръцките хибриди за лица (с. 258–263); на Владислав Маринов (ВТУ) за краесловните меки съгласни във влашкия диалект (с. 114–118); на Неда Павлова (ИБЕ) за лингвопрагматични аспекти на балканското междуметие *хайде* (с. 194–200); на

Христина Дейкова (ИБЕ) за балкански заемки в български говори (с. 201–205); на Радослав Цонев (ЮЗУ) за абсолютния суперлатив в българския език (с. 240–244); на Лиляна Василева (ИБЕ) за *Nomina diminutiva* в българските и словенските диалекти (при названия за домашни животни) (с. 144–156); на японския лингвист Кента Сугай (СУ) за някои морфологични и синтактични особености в гребенския преселнически говор в Румъния (с. 108–113).

3. Българският език като европейски. Освен пленарния доклад на проф. Лилия Илиева (ЮЗУ) „Българският език и SAE (европейският езиков съюз)“ тук трябва да отнесем и по-общите изследвания, някои от които надхвърлят дори европейските измерения, като този на Красимира Хаджиева (ЮЗУ) за рефлексивната посесивна (ен)клитика „си“ – белег за уникалност на българския език в световен мащаб (с. 264–270). Това се отнася също така и за доклада на Борислав Попов (ЮЗУ) за триелементния структурен модел във фонологията (с. 271–277). Любопитни са проучванията на Ваня Иванова (ПУ– Филиал Смолян) за писането на диалект в началото на 21 век – в национален, балкански и общоевропейски контекст (върху материал от авторски творби, написани на използвания в гр. Чипровци местен говор) (с. 170–176) и на Вергиния Георгиева (ИБЕ) за заемането на термини от други езици в български (с. 284–288).

Както личи от посочените проучвания, предложеният сборник наистина разкрива **различни страни от богатството на българския език в славянски, балкански, европейски, а бих добавил и в световен аспект.**

В изследванията се изнася нов, свеж и оригинален материал. Те са написани прецизно, на високо професионално равнище и представят много добре съвременното състояние на българската езиковедска мисъл.